

Roslagspartiets motion nr 15 ”Satsa på ett kontor av typ one-stop-shop för näringslivet i Österåker”.

Bakgrund:

Under drygt 3 års tid, januari 2002 – juni 2006 bedrevs näringslivspolitik i Österåker från ett kommunalt bolag med en styrelse som bestod av politiker och företrädare från näringslivet.

Verksamheten fungerade mycket bra och vid mätningarna där Svenskt Näringsliv bedömde företagens villkor i landets kommuner i en ranking klättrade Österåker mycket snabbt. Österåkers lyckade satsning blev känd långt utanför den egna kommunen och i exempelvis Norrtälje ställde man frågan varför man där inte lyckades lika bra med sin stab av olika medarbetare som arbetade med näringslivsfrågor.

Enligt Landstinget har fraktbidraget ökat kraftigt under de senaste åren. Främst har frakter för byggverksamheten i skärgården ökat. Stödet uppgick år 1997/98 till 1,2 miljoner och hade år 2003 ökat till 3,2 mkr. Även målgruppen för fraktbidraget har förändrats sedan regeländringen. Idag har inte enbart skärgårdsbornas frakter varit stödberättigade, utan stödet har givits till alla de företag som är verksamma i skärgården.

Fraktbidrag av liknande slag som Landstinget givit i Stockholms skärgård finns även i skärgårdarna i Södermanland, Östergötland och Kalmar. I Södermanland ges stöd till transporter av varor för eget bruk som både individer och företag kan söka. Stödet utgår med 40 procent av transportkostnaderna över 5000 kronor. Det finansieras med 50 procent av Landstinget och till resterande del av de kommuner som ingår i systemet. Den totala budgeten är begränsad till 100 000 per år och den har aldrig behövt överskridas. Jag förstår inte detta.

Om summan av ansökningarna överstiger detta belopp görs enligt regelverket en nedsättning mellan alla sökande. Bidraget betalas ut i december varje år. I Östergötland reviderades fraktbidraget år 2004. Viktiga förändringar var att sänka ersättningsnivån från 67 procent till 50 procent med hänvisning till EU:s statsstödsregler, att endast frakter med inhyrd och inte egen båt är bidragsberättigade och att den maximala ersättningen per företag och år höjts från 15 000 till 20 000 kronor. Tidigare kunde stödet sökas också av permanentboende men det är idag ett stöd till företag med huvudsaklig verksamheten i skärgården.

Stödet ges enbart till transportkostnader av varor som används direkt i verksamhet eller i samband med investering, och inte när företagaren gör jobb åt andra. I Kalmar län kan stöd ges till

Roslagspartiet

fastboende som har verksamhet på ö utan fast landförbindelse för tungt och skrymmande gods. Bidragets maxbelopp är 30 000 per hushåll och år. Stödet ges dock inte till virkestransporter och oförädlad fisk. Sjöfrakterna handlas upp i konkurrens av kommunen, och dessa fraktbolag kör sedan frakterna med en godkänd prislista.

I kommunallagen sägs att kommuner och landsting kan stödja eller ta hand om sådana angelägenheter som är av allmänt intresse och som inte ska hanteras enbart av staten eller någon annan. Stöd till enskilda näringsidkare får dock lämnas enbart om det finns ”synnerliga skäl”.

Länsrätten i Stockholms län prövade 1999 lagligheten i fraktbidrag till fastboende och företag. Rätten ansåg fraktbidrag till butiker vilade på laglig grund med hänvisning till att det finnas rättsligt utrymme för kommunala åtgärder som annars skulle vara otillåtna när vissa serviceområden riskerar att falla bort t.ex. i glesbygd. Den ansågs även vila på rättvis grund när det gällde bidrag till företag, eftersom riktlinjerna inte krävde att innehavarna var bosatta på öarna och eftersom bidraget inte öronmärkts till bara vissa företag. Fraktbidrag till bosatta individer i skärgården ansågs däremot inte vila på laglig grund utifrån den s.k. likställighetsprincipen, 2 kap 2 § KL, enligt vilken ”Kommuner och landsting skall behandla sina medlemmar lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat”.

Bestämmelser om offentligt stöd till näringsidkare finns även inom EG-rätten. Huvudregeln är att stöd med offentliga medel, s.k. statsstöd, till enskilda företag, grupper av företag eller branscher inte får ges. Regelverket om statsstöd tillåter dock ”stöd av mindre” betydelse” som inte överskrider 100 000 euro över en treårsperiod och inte inverkar på handeln mellan medlemsstater. När det gäller transportstöd är detta som generell princip förbjudet utanför stödområden. EG-rätten är dock tämligen komplicerad på detta område och kommuner och landsting är skyldiga att lämna upplysningar till näringsdepartementet om alla former av stöd som kan bli föremål för prövning av Europeiska gemenskapernas kommission.

Till dags dato har Stockholms läns landsting har aviserat att man har för avsikt att upphöra med fraktbidrag inom Stockholms skärgård. Roslagspartiets bedömning är att detta beslut kan få avsevärda konsekvenser, främst för småföretagare verkande i Stockholms skärgård.¹

Roslagspartiet yrkar:

I det fall Stockholms läns landsting verkställer aviserat beslut om att upphöra med transportstöd enligt fastställda bestämmelser, införs ett kommunalt motsvarande fraktbidrag för den del av Stockholms skärgård som tillhör Österåkers kommun.

Fraktbidraget tilläggsbudgeteras med 1 Mkr för verksamhetsåret 2008 och beloppet tas inom kommunens reserv.

Håkan Westin
Roslagspartiet

¹ Källa: Landstingsstyrelsens beslutsförslag 2006:28
LS 0505-0894